

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudkyní Mgr. Janou Komínkovou v právní věci
žalobce: M.G., nar. ..., Ev. č. ..., t.č. v Zařízení pro zajištění cizinců Balková, 331 65 Tis u
Blatna, *zastoupený Organizací pro pomoc uprchlíkům, z.s., se sídlem Kovářská 4, Praha,*
proti **žalovanému: Ministerstvo vnitra**, pošt.schr.21/OAM, IČ 00007064, Nad štolou 3, 170
34 Praha 7, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 16. 6. 2017, č.j. OAM-100/LE-
LE05-LE25-PS-2017,

t a k t o :

- I. **Žaloba se z a m í t á.**
- II. **Žádný z účastníků n e m á n á r o k na náhradu nákladů řízení.**

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se žalobou domáhal zrušení shora uvedeného rozhodnutí, kterým byl ve smyslu § 46a odst. 1 písm. e) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (*dále jen „zákon o azylu“*), zajištěn v zařízení pro zajištění cizinců a byla mu ve smyslu § 46a odst. 5 zákona o azylu stanovena doba trvání zajištění do 1.10.2017.

V úvodu **žaloby** žalobce namítal, že žalovaný v předchozím řízení porušil § 2 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (*dále jen „správní řád“*), § 3 správního řádu, § 68 odst. 3 správního řádu, § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu, čl. 8 odst. 3 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/33/EU, kterou se stanoví normy pro

přijímání žadatelů o mezinárodní ochranu (*dále jen „přijímací směrnice“*), a čl. 5 odst. 1 písm. f) Úmluvy o ochraně lidských práv (*dále jen „Úmluva“*).

Žalobci byla stanovena povinnost setrvat v zařízení pro zajištění cizinců dle ustanovení § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu. Důvodová zpráva k němu uvádí: „*Odstavec 1 dále stanoví důvody pro zajištění. Důvody zajištění jsou navrženy v souladu s přijímací směrnici. (...) Písmeno e) je rovněž transpozicí přijímací směrnice a odráží i úpravu v zákoně o pobytu cizinců a také judikaturu, zejména Soudního dvora Evropské unie ze dne 30. 5. 2013 Arslan (C-534/11).*“ Ustanovení § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu je výsledkem transpozice ustanovení čl. 8 odst. 3 písm. d) přijímací směrnice. Žalobce dále ocitoval bod 63 rozhodnutí *Arslan*.

Důvod pro zajištění dle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu je podle názoru žalobce jenom nezbytnou podmínku, za naplnění které k zajištění dojít může. To ovšem nezabavuje správní orgán povinnosti zdůvodnit konkrétně a nezaměnitelně, co je účelem zajištění, aby bylo také možné zkoumat, zda důvod pro zajištění cizince trvá po celou dobu zajištění. Hypotéza právní normy dle písm. e) je podle názoru žalobce jiná, než jsou hypotézy ostatních důvodů pro zajištění podle § 46a odst. 1 zákona o azylu, které ve svém textu obsahují také účel zajištění. Důvod pro zajištění podle písm. e) je však jedinečnou událostí, která již nastala v minulém čase, a v průběhu zajištění proto ani nemůže dojít k jejímu odpadnutí či naplnění. S přihlédnutím k danému faktu je podle názoru žalobce potřeba účel zajištění v případě postupu dle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu formulovat samostatně, v odůvodnění rozhodnutí o „povinnosti setrvat v zařízení“.

Výrazem této nezbytnosti existence účelu zajištění je také povinnost správního orgánu v průběhu zajištění zkoumat, zda důvody (a v nich obsažený účel) zajištění žadatele o udělení mezinárodní ochrany trvají v průběhu celého trvání zajištění (§ 46a odst. 9 zákona o azylu). V případě zajištění podle písm. e) by v případě, že nedojde rovněž k formulaci konkrétních důvodů pro zajištění, byla žalobci fakticky odňata možnost domáhat se uvedeného posouzení, neboť důvod zajištění, jenž je jednorázovou minulou událostí, celkem zjevně nikdy nemůže odpadnout a v každém případě bude proto trvat po celou dobu zajištění.

Při zkoumání toho, co může být účelem zajištění podle ustanovení § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu, je podle názoru žalobce třeba vycházet zejména ze znění přijímací směrnice. Ta ve svém čl. 8 odst. 3 písm. d) uvádí, že k zajištění žalobce v případě podání tzv. účelové žádosti o azyl může dojít toliko „*za účelem přípravy navrácení nebo výkonu vyhoštění*“. Stejný účel vyplývá také z rozhodnutí *Arslan*, podle něž je podmínkou zajištění to, že je „*pokračování zajištění objektivně nutné k tomu, aby se dotyčný nemohl definitivně vyhnout svému navrácení*“.

Podle žalobce napadené rozhodnutí uvedenou podmínku dalšího trvání zajištění nesplňovalo, neboť žalovaný vůbec nezdůvodnil alespoň potenciální možnost realizace navrácení žalobce během zmíněné doby zajištění. V případě cizinců, kteří v České republice (*dále jen „ČR“*) požádají o mezinárodní ochranu poprvé, není důvodné předpokládat, že k pravomocnému skončení řízení dojde v maximální lhůtě 120 dnů zajištění, tím méně ve lhůtě 110 dnů, na něž byl žalobce zajištěn. Žalovaný sice v napadeném rozhodnutí v dané

lhůtě předjímá skončení řízení před správním orgánem, nicméně sám uvádí možnost obrany opravným prostředkem, kdy opravné prostředky mají ve většině případů odkladný účinek. Ve většině případů tak k pravomocnému skončení řízení, a následkem toho k zániku postavení cizince coby žadatele o mezinárodní ochranu, ve lhůtě 120 dnů nedojde. Z rozhodnutí proto nepochybně plyne, že k realizaci navrácení ve stanovené době zajištění nedojde. Z toho důvodu byl žalobce toho názoru, že v napadeném rozhodnutí scházela dostatečná formulace důvodů zajištění. Účelem zajištění podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu může být toliko důvodný předpoklad realizace správního vyhoštění prostřednictvím navazujícího zajištění za účelem správního vyhoštění, a to po pravomocném skončení řízení ve věci mezinárodní ochrany. Je povinností správního orgánu v rozhodnutí uvést konkrétní důvody, ze kterých vyplývá, že takto stanovený účel alespoň s jistou pravděpodobností bude naplněn ve stanovené lhůtě zajištění, avšak z argumentace žalovaného v části o uložení době zajištění vyplývá, že sám nepředpokládal pravomocné skončení řízení ve stanovené lhůtě 110 dnů.

Kvůli nedostatkům formulace důvodů zajištění žalobce napadené rozhodnutí působilo arbitrárně, jako mechanická aplikace § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu, aniž by žalovaný vzhledem ke konkrétním skutkovým a právním okolnostem situace žalobce odůvodnil svůj postup a rozhodnutí.

Podle žalobce v napadeném rozhodnutí rovněž chybělo prozkoumatelné odůvodnění nemožnosti uložení zvláštních opatření. Žalovaný ve svém rozhodnutí zcela opomněl uvést i skutečnosti, které svědčí ve prospěch žalobce a které mohou prokazovat, že uložení zvláštních opatření by plnilo svůj účel (zabezpečení účasti žadatele v řízení ve věci mezinárodní ochrany). Nejzásadnějším opomenutím žalovaného bylo neuvedení důvodného předpokladu, že žalobce je rodinným příslušníkem občana Evropské unie. Z rozhodnutí cizinecké policie o zajištění žalobce plyne, že byl zajištěn dne 9.6.2017 na adrese ... Zde žalobce dlouhodobě pobývá se svou přítelkyní M.P. Žalobce během svého zajištění uvedl policii svou přítelkyni jako důvod znemožňující realizaci správního vyhoštění. Žalobce k tomu navrhl důkaz rozhodnutím čj. KRPA-215618-15/ČJ-2017-000022.

Žalovaný však tuto významnou skutečnost [pokud je žalobce skutečně rodinným příslušníkem občana Evropské unie, má na území ČR pobytové oprávnění a podle ustanovení § 122 odst. 7 věta poslední zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (*dále jen „zákon o pobytu cizinců“*)], musí také dojít ke zrušení rozhodnutí o správním vyhoštění] ve svém rozhodnutí vůbec nezmiňoval a nezkoumal, zda existence tohoto vztahu, také s ohledem na to, že žalobce pobývá v ČR nepřetržitě již 16 let, nemůže odůvodňovat uložení zvláštního opatření. Za účelem ověření této možnosti měl správní orgán zcela zjevně možnost vykonat příslušné zjišťování, výsledkem kterého by bylo, že žalobce má na výše uvedené adrese zajištěno ubytování. K tomu navrhl důkaz nájemní smlouvou ze dne 25.10.2016.

Žalobce pro nedostatek právního vzdělání svého i své partnerky nevěděl o způsobu legalizace svého pobytu v ČR, nicméně již 7.11.2016 společně s družkou sepsal žádost o přechodný pobyt, kterou však pro nedostatek vědomostí nikdy nepodal a o pobyt na území ČR nepožádal. Danou žádost žalobce přiložil k žalobě jako důkaz a za účelem prokázání

existence partnerského vztahu a společné domácnosti s občanem Evropské unie dále navrhl předvolání jeho družky k výslechu.

Tyto skutečnosti ve své vzájemné souvislosti zcela zjevně odůvodňují existenci zájmu žalobce na setrvání na území ČR, odůvodňují předpoklad, že žalobce by pro účely zabezpečení účasti na řízení byl k dohledání na adrese svého pobytu, a dokonce jsou zjevně v rozporu s účelem zajištění, kterým bylo správní vyhoštění, neboť je zde předpoklad zrušení rozhodnutí o správním vyhoštění z důvodu existence partnerského svazku. Žalovaný tyto skutečnosti, svědčící ve prospěch žalobce, vůbec neposuzoval, a to ani za situace, že mu byly v čase rozhodování známy, zato však považoval za nevyhnutné uvádět fakt, že žalobce se v r. 2003 dopustil trestného činu, za který byl pravomocně odsouzen, přičemž odsouzení mu již bylo zhlazeno. S ohledem na aktuální životní situaci a náležité posouzení věci šlo přitom o fakta zcela odlišného významu.

Posouzení toho, zda se v případě žalobce jednalo o rodinného příslušníka občana Evropské unie, bylo navíc zcela zásadní z důvodu zajištění dle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu. Pokud se totiž jedná o rodinného příslušníka občana Evropské unie, jsou zde zákonné důvody pro zrušení rozhodnutí o správním vyhoštění a žádost o azyl není možné považovat za účelovou, podanou jenom za účelem vyhnouti se hroící realizaci správního vyhoštění. Tuto úvahu měl žalovaný učinit již alespoň předběžně v napadeném rozhodnutí.

Shora zmíněná pochybení zatížila podle názoru žalobce napadené rozhodnutí nepřezkoumatelností. Napadené rozhodnutí by tedy mělo být pro nezákonnost a nepřezkoumatelnost rozsudkem zrušeno a věc vrácena k dalšímu řízení žalovanému.

Žalovaný podle **vyjádření k žalobě** měl za to, že se v žalobě namítaných porušení při rozhodování věci nedopustil. Byl přesvědčen o tom, že z napadeného rozhodnutí je jasně seznatelné, z jakých podkladů správní orgán vycházel, jakým způsobem je hodnotil a k jakým závěrům jej tyto úvahy vedly. Správní orgán ve svém rozhodnutí popsal skutkový stav a též zdůvodnil, z jakých konkrétních a individualizovaných důvodů shledal naplnění podmínek pro zajištění žalobce stanovených ustanovením § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu.

K obecnému tvrzení žalobce ohledně porušení §§ 2, 3, 68 odst. 2 a 3 správního řádu, § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu, čl. 8 odst. 3 přijímací směrnice a čl. 5 odst. 1 písm. f) Úmluvy žalovaný uvedl, že se jedná o obecně formulovanou námitku, která není žalobním bodem ve smyslu § 71 odst. 1 písm. d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (*dále jen „s.ř.s.“*), neboť žalobce neuvedl, jakých konkrétních nezákonností se měl žalovaný vůči němu dopustit. Nelze se spokojit s obecnými odkazy na určitá ustanovení zákona (viz usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 20.12.2005, čj. 2Azs 92/2005-58, a rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14.2.2006, čj. 1Azs 244/2004).

Žalovaný shrnul následující skutková zjištění: Dle informací poskytnutých Policií ČR byla dne 9.6.2017 přivolána hlídka Policie ČR na adresu ..., kde mělo dojít k napadení ženy v jejím bytě. Hlídka po příjezdu zjistila, že žena napadena nebyla, nicméně v jejím bytě se nacházel podnapilý muž, který nechtěl byt opustit a neměl k danému bytu žádný právní titul.

Dle sdělení oznamovatelky se hlídka navíc dozvěděla, že se cizinec na území ČR nachází nelegálně. Tímto mužem byl žalobce, který následně k prokázání své totožnosti nepředložil policejní hlídce žádný doklad. Lustrací v příslušných evidencích bylo k žalobci zjištěno, že mu byl uložen zákaz pobytu na území ČR. Z toho důvodu byl žalobce zadržen a eskortován na OPKPE Praha. Dalším šetřením bylo zjištěno, že žalobci bylo správním rozhodnutím OPKPE Praha čj. KRPA-28380-13/ČJ-2015-000022 ze dne 22.1.2015 uloženo vyhoštění na dobu 18 měsíců. Toto rozhodnutí však nebylo vykonatelné, neboť dle závazného stanoviska vydaného Ministerstvem vnitra ČR dne 22.1.2015 se na cizince vztahovaly důvody znemožňující vycestování dle § 179 zákona o pobytu cizinců. Když se dle nového závazného stanoviska vydaného Ministerstvem vnitra ČR dne 2.5.2016 na žalobce důvody znemožňující vycestování již nevztahovaly, byla rozhodnutím čj. KRPA-166577-11/ČJ-2016-000022 stanovena nová doba k vycestování, a to 30 dnů od nabytí právní moci. Rozhodnutí nabylo právní moci dne 19.10.2016 a lhůta k vycestování z území ČR tedy uplynula dne 19.11.2016. Bylo tedy zjištěno, že žalobce pobýval na území ČR neoprávněně bez cestovního dokladu a jakéhokoli oprávnění k pobytu a v rozporu se správním rozhodnutím o vyhoštění. Vzhledem k tomu, že z jednání žalobce bylo zřejmé, že existuje reálné nebezpečí, že své povinnosti i nadále nebude respektovat a bude mařit výkon správního rozhodnutí o vyhoštění, byl žalobce podle ustanovení § 124 zákona o pobytu cizinců zajištěn a umístěn do Zařízení pro zajištění cizinců Balková za účelem realizace vyhoštění, a to rozhodnutím OPKPE Praha čj. KRPA-215618-15/ČJ-2017-000022 ze dne 10.6.2017. Následně dne 13.6.2017 žalobce podal žádost o udělení mezinárodní ochrany a tím s ním bylo zahájeno řízení o udělení mezinárodní ochrany.

S námitkou, že v napadeném rozhodnutí scházela dostatečná formulace důvodů zajištění, žalovaný nesouhlasil. V případě zajištění žadatele o mezinárodní ochranu podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu musí být splněny kumulativně tři skutečnosti: **1)** Žádost o mezinárodní ochranu musí být podána v zařízení pro zajištění cizinců, což se nepochybně stalo. **2)** Musí existovat oprávněné důvody se domnívat, že žádost o udělení mezinárodní ochrany byla podána pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění, vydání nebo předání podle evropského zatýkacího rozkazu k trestnímu stíhání nebo k výkonu trestu odnětí svobody do ciziny, nebo jej pozdržet. V době vydání napadeného rozhodnutí žalovaný disponoval informacemi o záznamu žalobce v evidenci nežádoucích osob od 22.1.2015 do 19.5.2018, o jeho nelegálním pobytu na území ČR bez jakéhokoliv víza či jiného povolení k pobytu. Je nesporné, že žalobce svou žádost o mezinárodní ochranu podal právě v okamžiku, kdy mu reálně hrozila realizace správního vyhoštění. Zákon nepožaduje, aby byla najisto dána účelovost podané žádosti, ale předpokládá pouze existenci oprávněných důvodů vedoucích k domněnce o účelovosti takové žádosti, které dle žalovaného v případě žalobce byly dány. **3)** Poslední podmínkou pro možnost aplikace tohoto ustanovení o zajištění žadatele je skutečnost, že cizinec mohl o udělení mezinárodní ochrany požádat již dříve.

Žalobce na území ČR pobývá již od r. 2001. O udělení mezinárodní ochrany však požádal poté, co byl zadržen, správním orgánem mu bylo uloženo správní vyhoštění a výkon tohoto vyhoštění se na základě jeho zadržení Policií ČR stal reálným. Učinil tak tedy teprve po přibližně 16 letech pobytu na území ČR. Z jednání žalobce bylo zcela zřejmé, že žádost o mezinárodní ochranu byla podána zcela účelově, především aby se žalobce vyhnul správnímu vyhoštění a zajištění a mohl setrvat na území ČR, rizika vážné újmy při návratu do vlasti se

žalobce neobával a překážku vycestování při správním řízení o vyhoštění nesdělil. Vycestování na Ukrajinu se začal obávat až poté, co byl omezen na svobodě a požádal o mezinárodní ochranu. Z daného bylo zřejmé, že žalobci šlo především o legalizaci pobytu na území ČR. Žalovaný připomněl, že: „*V případě podání žádosti o mezinárodní ochranu až ve chvíli, kdy žadatelé hrozí vyhoštění, existuje vyvratitelná domněnka, že tato žádost byla účelová.*“ (z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 15.8.2008, čj. 5Azs 24/2008). Žalovaný dále odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 2.6.2016, čj. 7Azs 55/2016. Žalovaný byl proto názoru, že všechny tři podmínky v případě žalobce byly v době vydání napadeného rozhodnutí a za daných zjištěných skutečností naplněny a podrobně odůvodněny v napadeném rozhodnutí. Žalovaný přezkoumatelným způsobem odůvodnil, že u žalobce lze důvodně předpokládat jeho pokračující hrubé nerespektování právního řádu ČR (viz dřívější nerespektování uloženého správního vyhoštění). Jednání žalobce, jak plynulo z jeho pobytové historie, nedávalo dostatečnou záruku, že by v průběhu azylového řízení spolupracoval se správním orgánem a případně respektoval důsledky negativního rozhodnutí ve věci jeho žádosti. Vzhledem k tomu, že společnou domácnost se svou údajnou přítelkyní sdílel i v době předchozího uloženého správního vyhoštění, kdy povinnost v něm uloženou nerespektoval a z území ČR nevycestoval, nemohl žalovaný rodinný život žalobce na území ČR přijmout jako dostatečnou záruku jeho spolupráce v průběhu azylového řízení a podrobení se případnému negativnímu rozhodnutí o jeho žádosti. Nemožnost uložení zvláštních opatření žalovaný dostatečně zdůvodnil v napadeném rozhodnutí na str. 4 a 5. Volba mírnějších prostředků než zajištění je vázána na předpoklad, že žadatel bude se státními orgány spolupracovat při realizaci tohoto opatření a že uložení zvláštního opatření je dostatečné k zabezpečení účasti na azylovém řízení. Žalovaný přezkoumatelným způsobem uvedl jednotlivé skutečnosti z předchozí pobytové historie žalobce (především nerespektování uloženého správního vyhoštění), ze kterých vycházel a které nenasvědčovaly tomu, že by se jednání žalobce mělo do budoucna zásadním způsobem měnit.

K námitce, že žalovaný vůbec nezkoumal, zdali žalobce není rodinným příslušníkem občana Evropské unie, žalovaný uvedl, že vzhledem k poměrně krátké pětidenní lhůtě k vyhotovení rozhodnutí včetně doručení žadateli je vcelku logické, že žalovaný vycházel především z dostupných informací, které mu byly poskytnuty příslušnými složkami Policie ČR. V daném případě došlo k tzv. přezajištění cizince, který požádal o mezinárodní ochranu v zařízení pro zajištění cizinců po svém zajištění dle zákona o pobytu cizinců. Žalovaný doplnil, že v případě, kdy cizinec založí svůj rodinný život v době, kdy jeho imigrační status je nejistý, a to od samého počátku, je zásah do rodinného a soukromého života v podobě vyhoštění nepřiměřený pouze výjimečně (viz rozsudek Evropského soudu pro lidská práva ze dne 28.6.2011, *Nunez proti Norsku*).

Žalovaný konečně nesouhlasil s námitkou žalobce, že napadené rozhodnutí nesplňovalo podmínku zdůvodnění alespoň potenciální možnosti realizace navrácení žalobce během doby zajištění. Zde žalovaný odkázal na rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 7.12.2016, čj. 44A 24/2016-16, kde se tento soud mj. zabýval též požadavky kladenými na odůvodnění rozhodnutí o zajištění a vyslovil se, že „*konečné posouzení otázky realizovatelnosti správního vyhoštění je vyhrazeno rozhodnutí o správním vyhoštění (v rozhodnutí o zajištění jde pouze o předběžné posouzení této otázky z pohledu potenciálnosti realizace účelu sledovaného zajištění).* Pro účely rozhodnutí o zajištění není nutné postavit

najisto, že vyhoštění zajišťovaného cizince bude skutečně možné (viz rozsudek NSS ze dne 29. 6. 2011, č.j. 1 As 72/2011-75, bod 17).“ Dále se tento soud zabýval účelem tohoto ustanovení (k tomu žalovaný také ocitoval podstatnou pasáž).

Pro řízení o žalobě odkázal žalovaný na shromážděný spisový materiál, který dokládá veškerá zjištění uvedená v odůvodnění napadeného rozhodnutí. Žalovaný měl za to, že postupoval v souladu s právními předpisy. Námitky uvedené v žalobě shledal žalovaný nedůvodnými, a proto navrhl zamítnutí žaloby.

Soud ve věci rozhodoval bez jednání, neboť účastník řízení nenavrhł do 5 dnů od podání žaloby nařízení ústního jednání a soud jeho nařízení nepovažoval za nezbytné (§ 46a odst. 8 věta čtvrtá před středníkem zákona o azylu).

Soud rozhodl o věci podle skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu, a přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů (§ 75 odst. 1, 2 s.ř.s.).

Soud neshledal žalobu důvodnou.

Předmětné ustanovení § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu stanoví, že *ministerstvo může v případě nutnosti rozhodnout o zajištění žadatele o udělení mezinárodní ochrany v přijímacím středisku nebo v zařízení pro zajištění cizinců, nelze-li účinně uplatnit zvláštní opatření, jestliže byla žádost o udělení mezinárodní ochrany podána v zařízení pro zajištění cizinců a existují oprávněné důvody se domnívat, že žádost o udělení mezinárodní ochrany byla podána pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění, vydání nebo předání podle evropského zatýkacího rozkazu k trestnímu stíhání nebo k výkonu trestu odnětí svobody do ciziny, nebo je pozdržet, ačkoliv mohl požádat o udělení mezinárodní ochrany dříve.*

Podle § 47 odst. 2 zákona o azylu *ministerstvo může rozhodnout o uložení zvláštního opatření žadateli o udělení mezinárodní ochrany, jestliže nastanou důvody podle § 46a odst. 1 nebo § 73 odst. 3, ale je důvodné se domnívat, že uložení zvláštního opatření je dostatečné k zabezpečení účasti žadatele o udělení mezinárodní ochrany v řízení ve věci mezinárodní ochrany.*

Soud vzal za základ svého rozhodování skutková zjištění, jak je žalovaný shrnul ve svém vyjádření k žalobě, poté, co se ujistil, že mají oporu ve správním spisu. Nadto soud doplňuje následující: Žalobce na území ČR přicestoval v srpnu 2001, od r. 2004 na území pobývá bez platného víza či jiného oprávnění k pobytu. Do protokolu o podání vysvětlení dne 10.6.2017 žalobce mj. sdělil, že si byl vědom svého vyhoštění; neměl však v plánu vycestovat z ČR, má zde přítelkyni, je v ČR již 16 let a nemá se na Ukrajinu kam vrátit. Uvedl také výslovně, že na území ČR nikdy nic trestného nespáchal. Svoji žádost o udělení mezinárodní ochrany ze dne 13.6.2017 žalobce odůvodňoval tím, že ho s Ukrajinou nic nepojí, chtěl by se oženit a začít nový život; doma (na Ukrajině) není budoucnost, chtěl by normální život, vydělávat peníze a pomáhat rodině. Z popisu z evidence Rejstříku trestů ze dne 14.6.2017 je patrné, že dne 21.6.2004 byl žalobce podmíněně odsouzen k trestu odnětí svobody v délce 2 let pro trestné činy loupeže, výtržnictví a úmyslného ublížení na zdraví.

První okruh žalobních námitek žalobce se vztahoval k odůvodněnosti zajištění žalobce na dobu stanovenou v napadeném rozhodnutí. Podle žalobce musí zajištění dle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu plnit určitý účel, který musí být formulován v odůvodnění rozhodnutí, aby bylo také možné zkoumat, zda důvod pro zajištění cizince trvá. Vychází z přijímací směrnice a rozsudku ve věci *Arslan*, které byly zohledněny zákonodárcem při konstrukci § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu, se žalobce domníval, že napadené rozhodnutí podmínku dalšího trvání zajištění nesplňovalo, neboť správní orgán vůbec nezdůvodnil alespoň potenciální možnost realizace navrácení žalobce během doby zajištění (110 dnů, resp. maximum 120 dnů), stejně jako nepovažoval za reálné pravomocné skončení řízení v takto stanovené době zajištění. V rozhodnutí tak scházela dostatečná formulace důvodů zajištění, kdy účelem zajištění podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o pobytu cizinců může být toliko důvodný předpoklad realizace správního vyhoštění prostřednictvím navazujícího zajištění za účelem správního vyhoštění, a to po pravomocném skončení řízení ve věci mezinárodní ochrany.

Soud vycházel z toho, že použití § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu je vázáno na kumulativní splnění tří podmínek, jak je správně vymezil žalovaný ve svém vyjádření k žalobě; k tomu přistupuje nezbytnost zkoumat použitelnost zvláštních opatření (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26.1.2017, čj. 1Azs 328/2016-28). Zohlednil rovněž závěr, k němuž dospěl Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 28.2.2017, čj. 4Azs 9/2017-31: „*Zajištění postupem podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu závisí na objektivních okolnostech případu, které zakládají oprávněné důvody se domnívat, že žádost o mezinárodní ochranu je účelová (např. dosavadní jednání cizince, délka pobytu na území, osobní poměry apod.). To odpovídá účelu tohoto institutu, kterým je zajištění efektivní kontroly nad průběhem správního řízení o vyhoštění v situaci, kdy cizinec během řízení uplatní své právo požádat o mezinárodní ochranu.*“

Soud shledal, že žalovaný náležitě formuloval a odůvodnil ony *objektivní okolnosti případu, které zakládají oprávněné důvody se domnívat, že žádost o mezinárodní ochranu je účelová*, když vzal na str. 3 a násl. napadeného rozhodnutí v úvahu dosavadní pobyt žalobce na území ČR od r. 2001; podání žádosti až po 16 letech pobytu na území teprve poté, co bylo žalobci uloženo správní vyhoštění, byl zadržen policií, zajištěn za účelem realizace vyhoštění a umístěn do zařízení pro zajištění cizinců; absenci snahy legalizovat si pobyt dříve, přestože se žalobce mohl volně pohybovat a dostavit se na příslušné místo k podání žádosti o mezinárodní ochranu; opakované porušování právního řádu, a to nejen tím, že žalobce nevycestoval po uložení správního vyhoštění, nýbrž i tím, že byl v minulosti odsouzen k podmíněnému trestu odnětí svobody; jakož i zakládání žádosti o mezinárodní ochranu na skutečnostech, jež mu musely být známy již dříve, před jeho posledním zajištěním. Soud se se závěrem žalovaného o účelovosti žádosti ztotožnil zejména kvůli nerespektování správního vyhoštění. Nad rámec explicitních úvah správního orgánu považoval za vhodné zdůraznit značnou dobu žalobcova nelegálního pobytu na území ČR bez příslušného pobytového oprávnění ve srovnání s celkovou délkou pobytu od r. 2001. V souhrnu soudu nezbylo než konstatovat, že byl naplněn účel zajištění spočívající v zajištění efektivní kontroly nad průběhem správního řízení o vyhoštění, jak byl formulován rozsudkem čj. 4Azs 9/2017-31.

V návaznosti na to platí, že byly-li vysloveny důvody zajištění, nic nebrání tomu, aby bylo také zkoumáno, zda trvají.

K námitce, že žalovaný nepředpokládal pravomocné skončení řízení ve věci mezinárodní ochrany ve stanovené lhůtě zajištění, ani v maximální lhůtě 120 dnů, soud zjistil, že odůvodnění doby zajištění, vycházející z předpokládané délky řízení o mezinárodní ochraně 90 dnů, prodloužené o 15 dnů na podání žaloby a 5 dnů, spočívajících v průměrné lhůtě doručování v rámci soudního řízení, nijak nevybočuje z ustálené praxe správního orgánu, která je rovněž přijímána soudy ve správním soudnictví.

K argumentaci, založené na důvodové zprávě, přijímací směrnici a rozhodnutí ve věci *Arslan*, soud předně konstatuje, že ustanovení zákona o azylu je nutno vykládat eurokonformně. V případě § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu se jedná o tzv. přezajištění. Po porovnání jeho textu s ustanovením čl. 8 odst. 3 písm. d) přijímací směrnice a s bodem 63 rozsudku ve věci *Arslan* je soudu zřejmé, že účel v souladu s přijímací směrnicí i s výkladem Soudního dvora Evropské unie je obsažen již v samém znění daného ustanovení zákona o azylu. Ani přijímací směrnice nestanoví, že realizace navrácení nebo vyhoštění cizince musí být v rámci stanovené doby zajištění možná nebo důvodně předpokládaná. Stanoví toliko kritéria uplatnění zajištění včetně toho, že cizinec byl zajištěn za účelem přípravy navrácení nebo výkonu vyhoštění, nikoliv že je nutné, aby došlo k realizaci v době stanovené rozhodnutím o zajištění. Nelze přehlížet, že řízení o žádosti o udělení mezinárodní ochrany (včetně zajištění v jeho rámci) a řízení o správním vyhoštění jsou dvě samostatná řízení a realizace vyhoštění do prvního z nich nespadá. Proto jsou jako celek nepřiléhavé argumenty žalobce spočívající v nutnosti možné realizace vyhoštění žalobce v rámci doby zajištění, neboť by šly proti samému smyslu zajištění žadatele o mezinárodní ochranu, který již byl předtím zajištěn za účelem přípravy navrácení nebo výkonu vyhoštění a u nějž se lze domnívat, že žádost podal účelově. Tímto smyslem je prevence žadatelova vyhnutí se navrácení. Nadto po dobu trvání zajištění není ani možné žalobce vyhostit, neboť je zde překážka probíhajícího řízení ve věci mezinárodní ochrany (srov. § 119 odst. 7 zákona o pobytu cizinců). V souhrnu lze konstatovat, že žalovaný řádně zkoumal naplnění podmínek použití § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu na konkrétní případ žalobce.

Druhý okruh žalobních námitek se týkal nedostatečného posouzení alternativ zajištění. V napadeném rozhodnutí nebyla dostatečně odůvodněna nemožnost uložení zvláštních opatření, když žalovaný nebral v úvahu i skutečnosti ve prospěch žalobce, zejména důvodný předpoklad, že žalobce je rodinným příslušníkem občana Evropské unie – své přítelkyně, přičemž jejich vztah uváděl jako důvod znemožňující realizaci správního vyhoštění, a nepřetržitý pobyt žalobce na území ČR po dobu 16 let. Žalobce neměl právní povědomí, vyplnil žádost o přechodný pobyt, ale nikdy ji nepodal. Správní orgán neprovedl ohledně vztahu žalobce a jeho přítelkyně potřebné šetření, zato však zohlednil to, že se žalobce r. 2003 dopustil trestného činu. Přitom pokud by bylo prokázáno, že žalobce je rodinným příslušníkem občana Evropské unie, byl by důvod zrušit rozhodnutí o správním vyhoštění a žádost o udělení mezinárodní ochrany by nemohla být považována za účelovou.

Žalovaný se možnostmi uložení zvláštních opatření zabýval na str. 4-5 napadeného rozhodnutí. Zohlednil dlouhodobý neoprávněný pobyt na území ČR; nerespektování

povinnosti vycestovat; následné zajištění, jakož i povědomost o skutečnostech, jimiž žalobce odůvodňoval svou žádost o mezinárodní ochranu, již před zajištěním. Z toho dovodil, že žalobce využívá jakékoli možnosti k tomu, aby se vyhnul vyhoštění a setrval v ČR, což je také jeho hlavním cílem. Proto by byl propuštěním ze zajištění ohrožen průběh řízení ve věci mezinárodní ochrany. Žalovaný následně vzal v úvahu i porušování právního řádu ČR nejen v oblasti úpravy pobytu cizinců na území, nýbrž i v rovině práva trestního (pravomocné odsouzení k podmíněnému trestu odnětí svobody v r. 2004, jež však žalobce správnímu orgánu zatajil a výslovně uvedl, že nikdy nic trestného nespáchal), a uzavřel, že uplatnění zvláštních opatření by nebylo účinné.

Jak již bylo uvedeno výše, soud je při přezkumu správních rozhodnutí vázán skutkovým stavem, který tu byl v době vydání rozhodnutí. Žalovaný měl v daném okamžiku k dispozici podklady, které mu byly poskytnuty cizineckou policií, včetně rozhodnutí o zajištění cizince dle zákona o pobytu cizinců (čj. KRPA-215618-15/ČJ-2017-000022). V tomto rozhodnutí byl na str. 2-3 uveden přepis protokolu o podání vysvětlení dne 10.6.2017, v jehož rámci se žalobce o svém životě s přítelkyní vyjadřoval pouze vágně. Byť se mohlo jednat o pouhou omezenou epizodu ve vztahu žalobce a jeho přítelkyně, nebylo možno přehlížet, že žalobcova přítelkyně sama zavolala policii, po příjezdu hlídky uvedla, že žalobce k bytu ve V. u. č.p. 20 nemá jakýkoli právní titul, a sdělila, že žalobce je na území ČR nelegálně. Na podkladu všech zde uvedených informací mohly správní orgány jen stěží dospět k závěru, že žalobce je rodinným příslušníkem občana Evropské unie, když zákon o pobytu cizinců ve svém § 15a odst. 2 písm. b) klade na nesezdané páry zvýšené nároky, kdy musejí prokázat, že cizinec „*má s občanem Evropské unie trvalý partnerský vztah, který není manželstvím, a žije s ním ve společné domácnosti; při posuzování trvalosti partnerského vztahu se zohlední zejména povaha, pevnost a intenzita vztahu.*“ Napadené rozhodnutí bylo vydáno pouhých 6 dnů po podání vysvětlení žalobcem, a tak lze rovněž uzavřít, že skutkový stav, z něhož žalovaný vycházel, byl vskutku aktuální. Tím, že se žalovaný nezabýval do hloubky vztahem žalobce a jeho přítelkyně, nebyla vzhledem k okolnostem žalobcova případu a skutkovým zjištěním způsobena vada mající vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí. K otázce nepřetržitého pobytu žalobce na území po dobu 16 let se žalovaný sice explicitně nevyjádřil, nicméně bral v úvahu dlouhodobý neoprávněný pobyt žalobce (podle informací obsažených ve správním spise sahající dokonce až k r. 2004).

Stran žalobcova tvrzení, že kvůli neznalosti sice vyplnil žádost o přechodný pobyt, avšak nikdy ji nepodal, soud shledal, že z tohoto tvrzení nemůže ve vztahu k napadenému rozhodnutí vyvozovat žádné závěry. Příložená žádost neprokazuje zhora nic, neboť mohla být elektronicky vyplněna kdykoli, není na ní žádné časové razítko a, jak sám žalobce uvedl, nikdy nebyla podána u příslušného správního orgánu.

Ve vztahu k tomu, že žalovaný zohlednil, že žalobce se r. 2003 dopustil trestného činu, soud uznal, že od spáchání trestného činu již uplynula delší doba a podle opisu z evidence Rejstříku trestů se žalobce osvědčil dne 27.10.2009. Žalovaný však tento argument použil k dokreslení vztahu žalobce k právním předpisům ČR a pouze jako jeden z celého řetězce argumentů, kdy i v případě jeho odpadnutí by nadále zůstal dostatek důvodů pro neshledání zvláštních opatření účinnými. Nadto se žalovaný k minulé trestné činnosti žalobce vyjadřoval v souvislosti s nepravdivým tvrzením žalobce o tom, že v minulosti se žádné trestné činnosti

v ČR nedopustil, což – jak vidno – skutečně nebyla pravda.

K závěrečnému žalobnímu tvrzení, podle kterého by byl důvod zrušit rozhodnutí o správním vyhoštění, pokud by bylo prokázáno, že žalobce je rodinným příslušníkem občana Evropské unie, soud uvádí, že § 122 odst. 7 zákona o pobytu cizinců, na nějž bylo v žalobě odkazováno, předpokládá, že cizinec požádá o vydání nového rozhodnutí, kterým bude při absenci tam uvedených negativních podmínek zrušeno rozhodnutí o vyhoštění. Tento postup směřující k tzv. odstranění tvrdosti správního vyhoštění je tudíž ovládán dispoziční zásadou, žalobce však k jeho „aktivaci“ dle informací, které jsou soudu dostupné ze správního spisu, nic neučinil.

Žalobce v žalobě rovněž navrhoval provedení důkazů nájemní smlouvou a výsledkem své přítelkyně. Soud k provedení těchto důkazů nepřistoupil, neboť skutkový stav bylo možno zjistit z předloženého spisového materiálu a případný nedostatek informací poskytnutých v řízení před správními orgány není možno zhojit v řízení před soudem.

Ve zcela obecné rovině bylo žalobcem namítáno pochybení žalovaného spočívající v porušení § 2, § 3 a § 68 odst. 3 správního řádu a také porušení čl. 8 odst. 3 přijímací směrnice a čl. 5 odst. 1 písm. f) Úmluvy. Žalobce nijak blíže nespecifikoval, v čem tato pochybení měla spočívat, proto soud napadené rozhodnutí zkoumal jen obecně a neshledal jakékoli porušení ustanovení o řízení před správním orgánem ve věci zajištění žalobce ani práv garantovaných daným článkem Úmluvy.

Na základě výše uvedeného soud uzavřel, že napadené rozhodnutí netrpělo vadami nezákonnosti ani nepřezkoumatelnosti, neshledal žalobní námitky důvodnými, a proto žalobu zamítl podle § 78 odst. 7 s.ř.s.

O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s.ř.s., podle kterého by měl nárok na jejich náhradu žalovaný, který měl ve věci plný úspěch. Žalovanému však žádné náklady řízení nad rámec úřední činnosti nevznikly, a proto jejich náhrada nebyla žádnému z účastníků přiznána.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat do dvou týdnů po jeho doručení kasační stížnost k Nejvyššímu správnímu soudu prostřednictvím Krajského soudu v Plzni ve dvou písemných vyhotoveních (§ 102 a násl. s.ř.s.).

V Plzni dne 19. července 2017

Za správnost vyhotovení: Martina Kerberová

Mgr. Jana Komínková, v.r.
samosoudkyně